

NOVA KNJIGA
u izdanju Sekcije za homeopatiju
Srpskog lekarskog društva

Prevod sa Nemačkog i komentari:
Prof. dr Miloš Popović

Vilibald Gavlik

SLIKA LEKA I PORTRET LIČNOSTI

Konstitucionalna sredstva u Homeopatiji

Sekcija za homeopatiju Srpskog lekarskog društva

Beograd 2012.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

615.015.32

ГАВЛИК, Вилибалд, 1919-2003

Slika leka i portret ličnosti :
konstitucionalna sredstva u homeopatiji /
Vilibal Gavlik ; preveo sa nemačkog Miloš
Popović. - Beograd : M. Popović, 2012
(Beograd : GPC). - XV, 439 str. ; 24 cm

Prevod dela: Arzeneimittelbild und
Persönlichkeitsportrait / Willibald Gawlik. -
Na nasl. str.: Sekcija za homeopatiju Srpskog
lekarskog društva. - Tiraž 300. - O autoru:
str. III. - Predgovor prevodioca: str. VII. -
Napomene i bibliografske reference uz tekst.
- Bibliografija: str. 435-439.

ISBN 978-86-902999-3-5

a) Хомеопатија
COBISS.SR-ID 189013260

Knjiga se nalazila u prodaji, od 1. aprila 2012. godine, u Sekciji za homeopatiju Srpskog lekarskog društva. Jedan deo tiraža je poklonjen učesnicima Homeopatskog seminara prof. dr Heriberta Möllingera, koji je održan 2. juna 2012. godine, na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Preostali primerci knjige nalaze se u većim bibliotekama i nekim beogradskim knjižarama (ako nisu prodati), a jedan (manji) deo tiraža ostao je kod prevodioca.

PREDGOVOR PREVODIOCA

Među današnjim nastavnicima i praktičarima Homeopatije preovladava težnja da predaju Homeopatiju na najvišem i najtežem nivou. Uporno ustrajavanje na takvom cilju predstavlja objektivnu smetnju njenom prihvatanju i širenju. Većina lekara koja bi htela da je shvati i koristi, postaje uplašena i ometena, uvidevši da je za to potreban veliki napor, pri čemu je neophodno značajno prilagođavanje u odnosu na uobičajeni način posmatranja i shvatanja u konvencionalnoj medicini. Zato je prevodiac odabrao ovo delo, smatrajući da njegov pisac Willibald Gavlik, ličnost enciklopedijskog obrazovanja, renomirani i iskusan homeopata izvorne nemačke škole, na najlepši didaktički jasan, a istovremeno prosvetljujući način čini vrhunsku

Homeopatiju kako razumljivom, tako i usko povezanom sa klinikom konvencionalne medicine na opštem i specijalističkom nivou. U svome delu on na neraksidiv način povezuje kentijanski koncept konstitucije sa značajem hanemanijanskog koncepta ukupnosti kliničkih simptoma.

Koncept „konstitucije“ potiče još iz antičkog perioda razvoja medicine, a posebno od Hipokrata koji ga je uviđao, i Aristotela koji ga je oformio i sistematizovao. Ovaj koncept je korišćen pre svega u cilju teoretskog tumačenja nastanka bolesti, zatim u cilju prognoze, i najzad podešavanja doze leka telesnoj konstituciji osobe. Osnivač Homeopatije, Samuel Hahnemann, želeći da utvrdi najtačniji metod određivanja leka potrebnog bolesniku, napustio je ovaj koncept kao isuviše teoretski i neprecizan, i orijentisao se na ispoljavanje kliničke slike bolesti, uz karakteristični kompleks aktuelnih simptoma. Ovo je predstavljalo ne samo napredak nego i konkretizovanje u formiranju indikacija za potrebni lek. Čak i tokom obrade hroničnih bolesti uvodeći termin „mijazma“, Hahneman ne koristi pojam „konstitucija“ u klasičnom smislu, već kao pojam „grupe karakterističnih simptoma“ za pojedine mijazme. Tako on u „Hroničnim bolestima“ na 27 strana u detalje opisuje simptome psorične mijazme. Njegov učenik C. G. Bönninghausen opisuje simptome sikoze, dok za mijazmu sifilisa ostaje samo klinički opis toka bolesti. Hahnemann je naravno svestan pojma konstitucije kao što se vidi iz opisa slučajeva gde prema telesnoj snazi i konstituciji određuje terapijsku dozu, a takođe i iz njegovih opaski da određeni lek odgovara „osobama sa čvrstim vezivnim tkivom“ ili „blagim“ ili „osobama nervoznog temperamenta“. Ipak, on nikada nije prihvatio sistem konstitucije kao ključni metod za određivanje potrebnog leka.

Većina njegovih učenika i lekara koji su nastavili njegovo delo, imali su isti stav, pa se nastava Homeopatije tokom celog XIX veka svodila na pamćenje i razmevanje kompleksa simptoma dobijenih ispitivanjem leka, i nalaženje odgovarajućih karakterističnih simptoma kod bolesnika.

Na osnovu svoje obimne prakse i iskustva, čuveni američki homeopata J. T. Kent (1849-1916), nastojao je da stvori svoj sopstveni, nezavisan sistem determinacije potrebnog homeopatskog sredstva. Najpre je počeo da ispituje mentalne i opšte karakteristike osoba izlečenih pojedinim lekom, i pritom je utvrdio da se veoma često, naročito kod najčešće korišćenih lekova („Polikresta“) pojavljuju određena ponavljanja ovih osobina. Tako je bio u stanju da dodajući Hahnemannovom opisu ove naknadno opažene osobine navedenih osoba kako u zdravom tako i u bolesnom stanju, oformi novi pojam „Konstitucije“. Osim toga on je, shodno svojim ostalim shvatanjima, povezao Homeopatiju sa učenjem švedskog pisca i mističara E. Svedeborga. Rezultat je bio „psihosomatska preskripcija“. Prema tom shvatanju, bolest se razvija od najskrivenijeg dela ljudskog bića (um) do najprovršnjeg (koža). Drugim rečima, predpostavlja se da osoba najpre oboli na mentalno-emocionalnom nivou, tako da ovaj disbalans zahvata nematerijalnu životnu silu tela, što konačno izaziva bolesne promene u fizičkom smislu. Stoga i lečenje treba da ide u istom pravcu, ceneći pre mentalno-emocionalno stanje nego spoljne fizičke simptome. Pojam konstitucije ovde postaje prvenstveno mentalno-emocionalni supstrat, pa tek onda fizički. Umesto Hahnemannove hijerarhije karakterističnih simptoma, uvodi se hijerarhija „dubine nivoa“ simptoma. Kentovi učenici (M. Tyler, H. Roberts, E. W. Hubbard, M. Blackie) su preneli ovaj sistem u Evropu i šire, a savremenici autori (J. Reeves, R. Sankaran, E. Candegabe, G. Vitoulkas, I. Sholten i mnogi drugi) razvijaju svoje sopstvene sisteme. Kentova koncepcija „Ukupnosti“ je u potpunosti zamenila Hahnemannovu „Ukupnost simptoma“. U SAD i Engleskoj je ovaj metod neopravданo uzdignut na jedini način primene Homeopatije. Čak iako se priznaju drugi pristupi, Kentove pristalice pred svojim protivnicima uzdižu svoj metod kao „čistu Homeopatiju“, „klasičnu Homeopatiju“, ili čak potpuno neopravданo „Hahnemanijansku Homeopatiju“. Ovakav pristup „jedinih propovednika istine“ je izazvao veliki sukob i podelu među pobornicima Homeopatije, i skoro je svrstao u okultno-ezoterične discipline, kojom jedino prosvetljeni i odabrani mogu da se bave. To je nažalost ponovo udaljilo Homeopatiju od medicine, i dan danas pored svih pozitivnih ispitivanja i dokaza o korisnosti i efikasnosti Homeopatije, to ometa prihvatanje Homeopatije u medicinskim krugovima i njenu legalizaciju

kao metode lečenja. S druge strane većina evropskih zemalja je zadržala umereniji pristup, držeći se bliže izvornim hahnemanijanskim principima.

U našu i druge okolne zemlje, Homeopatija je devedestih godina prošlog veka ušla preko škola koje su predstavljale isključivo kentijansku Homeopatiju na najortodoksiniji način. Kao negativna posledica ovog pristupa ispoljile su se shvatanja da „Homeopatija nije Medicina“, da „Homeopatija leči samo preko simptome uma“, da za primenu Homeopatije „nije potrebno poznavanje medicinskih nauka“. Time su od studija odvraćeni lekari, što i dan danas ima za posledicu otežanu legalizaciju primene Homeopatije u zemljama našeg okruženja.

Dolaskom predavača Centralnog nemačkog homeopatskog udruženja lekara (DZVhÄ) omogućeno je upoznavanje sa izvornom, klasičnom hahnemanijanskom metodom, i vraćanje izvornom, kliničkom homeopatskom pristupu u dijagnostici i lečenju bolesti. Takođe je time omogućen i uravnotežen, ali osavremenjen pristup veoma bitnom za praksu pojmu konstitucije.

Willibald Gawlik, učitelj naših predavača je predstavnik ove klasične, a istovremeno veoma savremene škole homeopatske tipologije. Poznajući izvornu klasičnu Homeopatiju, ali i dela svih značajnih savremenih autora koji se bave konstitucionalnim lečenjem, pisac ove knjige bez ikakve pristrasnosti pravi uravnoteženu sintezu starijih i najmodernejših saznanja. Njegova široka edukacija kako u domenu opštih prirodnih nauka tako i u domenu klasičnog obrazovanja omogućuje da odgovarajućim crtama iz istorije medicine, hemije, toksikologije, botanike, fizike i mineralogije, oslika određenu homeopatsku supstancu i omogući čitaocu pamćenje činjenica mnemotehnikom asocijacija i signatura. Živost opisa pisac dopunjava povezujući ga sa slikama iz grčko-rimske i nordijske mitologije, a psihološke karakteristike pojedinih tipova ličnosti potvrđuje primerima iz klasične i savremene evropske književnosti. Opšti, klinički i toksikološki deo svakog opisa homeopatskog leka dopunjuje sliku kompleksa karakterističnih simptoma. Takav način posmatranja iz više pravaca, omogućuje konverziju višestrane i žive slike leka u portret ličnosti, koji se lako poredi i rekonstruiše, i koji se jednostavno potvrđuje iznetim kakakterističnim kliničkim simptomima. Iz svakog dela teksta se ispoljava bogato stručno i životno iksustvo autora, koje želi da nesebično podeli sa čitaocem, omogućujući mu da razume i preuzme sigurna i potvrđena iznesena saznanja kao svoja. Knjiga se može čitati više puta: uvek će se u njoj naći nešto novo, i uočić će se značajni momenti koje vredi zapamtiti. Mada je očito da piscu nije strana sposobnost posmatranja pojedinih fenomena sa stanovišta filozofije, religije, ezoterije i spiritualnosti, on na to u tekstu samo ukazuje, ostavljajući čitaocu da sam sebi postavi određena pitanja i da na njih iskreno odgovori u skladu sa svojim intimnim unutrašnjim osećanjima. Zato će ova knjiga koristiti i kliničaru koji želi da na pravi hahnemanijanski način koristi konstitucionalni pristup, i osobi sklonoj transcedentalnom razmišljanju koja želi da upozna čoveka u njegovoј suštini, i iskusnom lekaru koji nije homeopata ali želi da stekne neka nova znanja o svojim pacijentima, pa i laiku koji želi da na zanimljiv način upozna suštinu Homeopatije.

U cilju tumačenja nekih pojnova i izraza koji su relativno strani našem čitaocu, bio sam prinuđen da na odgovarajućim mestima teksta formiram fusnote, kojima se takva mesta objašnjavaju. U većini fusnota naveden je izvornik, a tamo gde nije, radi se o opisnom objašnjavanju teksta i povezivanju sa opštepoznatim pojmovima klasične univerzitetske, medicinske, ili homeopatske edukacije, ili je za objašnjenje teksta korišćen Internet, najčešće elektronska engleska ili nemačka enciklopedija, Wikipedia.

Posebnu zahvalnost dugujem porodici Dr. Gawlicka - gospodi Ulrike Schlawien, za pregled i saglasnost na predgovor i komentare teksta.

Beograd, 2012.

Prof. dr Miloš Popović